

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztési iroda: uri-utca 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.)

Kiadói iroda: Városház 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esütörtökön estig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete érdekében.

Istennek hála! ma szövetkezetünk második évében, már odáig értünk, hogy többé nem csupán szép reményekre, fényes ígéretre; — de pozitív eredményekre utalhatunk. És pedig oly eredményekre, melyek kizárnak minden kétséget a fényes jövő iránt, oly eredményekre, melyek számadatok alapján meggyőznek mindenkit arról, hogy azon országos nagy célok, óriási feladatok, melyeket szövetkezetünk maga elé tűz, előbb mint a szerény kezdet mellett talán várni lehetett — meg fognak valósulni.

Sokat tettünk már idáig is! És ez még mindig csak a kezdet. Erős ellenáramlattal kell küzdenünk még most is. Egyrésztől tagjaink tájékozatlansága, más részről elleneink rossz akarata, gyanúsítása még mindig erős gát a gyors fejlődésben. De hát a ki számolt magával, a ki tiszta képet vett magának a helyzetről, mielőtt a küzdelmet megkezdéné, az nem retten vissza az akadályoktól.

Szövetkezetünk igazgatósága sem ringatta magát kezdetben valami fényes illúziókban a helyzet iránt. Számolt a viszonyokkal. Tudta, hogy darázsfészekbe nyul, midőn hadat izen a nagy tőkének s gátat vet a korlátlanul pusztító kereskedői monopóliumnak. Tudta ezt, s ép ezért nem lankasztá nemes buzgalmát, midőn az uzsora és káros hitel, midőn az üzletvilág, oly közelről támadva érdekeiben, minden téren és uton meg gátolni törekedtek szövetkezetünk fejlődését, terjeszkedést.

És valóban valami fensőbb erőnek kelle közre hatni, hogy dacára az ellenáramlatoknak minden oldalról, mégis oly fényes eredményeket mutathattunk föl. Pedig a sajtó sem volt velünk, az is

legnagyobb részt vagy agyonhallgatta, vagy gyanúsítva támadta törekvéseinket. Ugy annyira, hogy magunkra maradván, csupán Istenbe vetett erős hit s a nép józanságába helyeztük törhetlen bizalom kölesönze erőt, kitartást a küzdelemhez.

De Istennek hála a nehéz kezdetnek már vége. Ma már látkörünk tisztul. Elleneink ereje egyre gyengül, az ellenáramlat veszt szívósságából. S ha így hatolhatunk már tovább, csak tagjaink kitartó lelkesedésére van szükségünk s szövetkezetünk pár év leforgása alatt nagy sikereivel bámulatba fogja ejteni az országot.

A miről európai hírvé politikusok, országos tekintélyek, nemzetgazdák eredmény nélkül ül vezérczikkeztek, szónokoltak, vagy vaskos feliratokat tele irtak: a „jobb jövő“ kulcsát szövetkezetünk tartja kezében.

Általán tudva van ma már, hogy hazánk vagyoni süllyedését az uzsora, káros hitel s a kereskedő világ önzése idézte elő.

S midőn a „Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete“ ezek ellen foglalt állást igazán üterére tapintott a betegnek.

Mert annyi áll, hogy a ki e nemzet süllyedt közgazdasági viszonyait vegensálni akarja, annak innen kell kiindulnia.

Szövetkezetünk nagy célját, fontos feladatát bővebben ismertetni, nem célja rövid cikkemnek, s csak annyit jegyzek itt meg, hogy szövetkezetünk akkor, midőn az uzsora ellenében, tagjainak olcsó és gyors kölcsönt, a kereskedelemben keresztényi elvek érvényesítését s a termények előnyösebb értékesítését, első feladatai közé sorozta; ezen törekvéseivel a nép vagyonosodásának alapkövét rakta le.

Hogy a pénz emberei s általán az üzletvilág törekvéseinkkel nem rokonszenvesek s mindent elkövetnek annak elnyomására — az nagyon ter-

mészetes s tudjuk, hogy valamint kezdetben, úgy a jövőre nézve is el fognak követni mindent, hogy minket a versenytérről leszorítsanak.

Hanem itt aztán bizalmunk erős alapot, támogatást nyer tagjaink józanságában s okos belátásában, hogy magukat a rossz akarat által elszedítettetni nem engedik.

Mert ha mi most már, a pénzpiacot olcsóbb kamatlábunkkal, a kereskedelmet méltányos árainkkal reformáljuk s esetleg a verseny természeténél fogva azokat oda szorítjuk, hogy ők nagyobb előnyöket biztosítsanak a közönségnek, mint mi károsodás nélkül talán tehetünk. A közönségnek meg kell fontolnia azt, hogy ezen előnyös fordulatot a pénz piac — és az üzlet terén a szövetkezetnek köszönheti. Meg kell gondolnia, hogy a mint a szövetkezet felhagyna tevékenységével valamely téren, nyomban a régi állana ott elő.

Azért kötelessége minden egyes tagnak, hogy a szövetkezet tevékenységét minden téren teljes erejéből támogassa. Mert a szövetkezet őszinte jóakarója, míg az üzletvilág csupán a kényszerűségnek enged s csak azt hiszi, hogy szabad leszen előtte a tér.

Szövetkezetünk készséggel tesz, áldoz, hol céljai iránt meg van az érzék; de hol célja félreismertetnek, hol egyesek önző haszonlesése az összerdek kárával kívánja azt kizsákmányolni hol krajczáros előnyökért veszélyeztetik magát a célt. Azaz hol a közönség, azért mert a kereskedő, a ki előbb nyuzta vevőit, ma a verseny nyomása folytán talán pár krajczárral olcsóbban adja rossz áruit, hol a kicsiség, azért a krajczár haszonért elfordul a szövetkezettől, ott a közönség nincs tisztában céljainkkal, az a kicsiség a célba ott jobb jövő munkájának használható tényezője soha sem lesz.

Az imént elmondottakat annyiból láttam szük,

TÁRCZA.

JÓ S VAGYOK ÉN...

— A „Köszeg és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Jós vagyok én, jövendőlk, Ismerem a jövő titkát, Megmondom a csillagokból; Mit szenvedtél? mit vár reád?!

Megmondom én a leánynak, — Meg van írva tenyerébe — Ki olvasom szóról szóra; Hű-e hozzá szeretője?!

De ha az a barna kis lány, Ő kérdezne tőlem egyet, S oda adná kezecekeit Kezembe, hogy jövendőljek!

Nem tudnék egy szót se szólni! . . . De ő mégis megértene . . . Mindent, mindent elmondana Kezeimnek reszketése.

Patonay Sándor.

NÉPDAL.

— A „Köszeg és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Ha meghalok ki fogja be a szemem, Lesz e olyan, aki megsirat engem,

Ráborul-e koporsómra, fejfámra? — Jaj Istenem, de árva is az árva!

Ha meghalok, rozsmaring lesz síromon, Kijársz-e majd oda édes angyalom, Megsirsatsz-e ott a hideg hant alatt Öntöződ-e könyeiddel síromat?

Veér Ferencz.

A lázadó leánya.

— A „Köszeg és Vidéke“ eredeti tárczája. —

(Történeti elbeszélés.)

Irta: Eöry.

Homályba borultak a régi idők: csak kevés nyom hirdeti már a lefolyt századok dicsőségét. A régi várurak odabagyák őseiklakta sásfészekkeit; hol azelőtt büszke falak meredeztek az égi magasba, ott most a ledől, leomlott kövek fölött, miket az idő szánalomból zöld palásttal vont be, ott most csak fűre nyáj legelesz. Feledésbe mentek nagyrészt az események, melyek e fű s mohalepte omladékhöz fűződnek.

Másképp volt ez századokkal ezelőtt. Az ur megvonta magát harezí lakában, melynek terméi nem egyszer zajos, de fesztelen mulatságoknak voltak tanúi. Fesztelenül vigadott akkor még a magyar a baráti körben s kapuja nyitva állott bárki előtt.

Hagyjuk oda a jelent s térjünk képzeletünkben e korba!

A regedi várkastély némán meli toronyait a Fátra hogy erdőfötte kupja fölé mintegy kacérkodva a hanyatló naplővélte sugarakban. A kanyargó hegyi uton, mely a felvonó hidhoz vezet, két lovag halad fölfelé.

A mint a főbástya elé érkeztek, egyikök, kiben viselete az urat gyaníttatja — míg a másik bizonyosan csak csatlósi minőségben követte — kürttel jelt adott. A hid nemsokára leeresztetett s utasaink ezen át a várba tértek.

Itt leszállottak. A paripákat a csatlós vette át, míg a másik egyenesen az épület balszárnya, a lakhelyiségek felé vette útját. A szolgák mindenütt tiszteletteljesen tértek ki előle. Ő azonban közönyösen haladt a különféle folyosókon végig; míg nem látta, hogy célt ért. Egy ajtónál bekopogtatott s azonnal benyitott.

A helyiség elég téres volt, azaz hogy mai fogalmainkhoz képest hatalmas teremnek is beillett. A felső padozat kinyúló ivaival a góth stylre emlékeztek, az alsó pedig sima kövekkel volt kirakva s rajt állatbőrök helyettesíték az akkor nálunk még jóformán ismeretlen szőnyegeket. A falakon a legváltozatosabb fegyverek csillogtak, visszaverve a ráccsal ellátott hatalmas ablakokon beszűrődő napsugarakat. A közepén asztal és néhány szék volt látható.

Senki sem volt jelen.

De alig tévé be emberünk maga után az ajtót, már is léptek hallatszottak a szomszéd szobából s a mellékajtón nemsokára alacsony termetű, zsinók testalkatu férfi lépett be határozott jellemre emlékeztető vonásokkal.

— Servus László! — kiálta föl a jövevény elé sietve — hát csak megjöttél mégis.

— Siettem a felhívásnak eleget tenni, Regedi uram — válaszolt ez fekete szeműt kíváncsian a gazdára függeszte.

— Jól van öcsém: szeretem a pontosságot. De azért mégsem oly sürgős, hogy egy kanosó bor mellett meg ne beszélhetnénk a dolgot.

ségesnek itt röviden érinteni, mert tapasztalásból tudom azt, hogy bármely jelentékenyebb község, hol szövetkezetünk sátorát felütötte, a nép legérzékenyebben érzvén a falusi kereskedők lelketlen nyomását, rögtön kereskedést, úgy nevezett „szövetkezeti boltot“ kíván. Az üzletek fentartása pedig nagy áldozatokat s fokozott gondot, munkásságot kíván a szövetkezet erre hivatott közegeitől. — Elmondtam tehát a főntieket, hogy a tagok a kilátásba helyezett előnyöknek megfelelő kötelesek iránt kellő érzékkel bírjanak. — S elmondom itt még azt is, hogy az a szövetkezeti tag ne mint idegen egyén tekintse a szövetkezeti üzletet, a mely talán a szövetkezet összes céljaitól eltérő haszonra dolgozik; de úgy tekintse mint a saját maga üzletét, a melyből midőn olcsó árak miatt már úgy is kivette közvetlen hasznát, a mi jövedelmet az üzlet hoz, azon haszonból részvények arányában osztozik. Tehát kettős érdeke minden egyes tagnak, hogy a szövetkezetet minden téren, kitartó lelkesedéssel támogassa.

Különbben is azért álltunk szövetkezetbe, hogy egymás érdekeit elleneink ellenében, kicsi erővel megvédelmezzük. És ekként minden egyes tag alkatrésze azon óriás erőnek, hatalomnak, mely társadalmunkat, úgy közigazgatási, mint közérkölciségi tekintetben regenerálni hivatva van.

Hogy szövetkezetünk vezetői mennyire szívükön hordják az egyes tagok érdekeit, mutatja az, hogy már akkor, midőn erői főrészt még folyvást a szervezkedés küzdelmei veszik igénybe, új és új módokat keresnek arra, hogy mentől több előnyt biztosíthassanak azoknak. — Időszaki értesítőnk számonkint hoz elismerő sorokat azokról, tagjaink közül, kiknek terményeit az igazgatóság árusította el. Ha tagjaink ezen irányban is egész bizalommal fordulnak a szövetkezet központi igazgatóságához s gabna terményeiket annak közvetítése útján értékesítik, ezáltal először úgy mint egyesek, maguknak, a jobb árak által; mint szövetkezeti tagok pedig, a közvetítés magában csekély; de nagy mennyiségénél sokra szaporodó díjösszegében részvényeik arányában biztosított osztalékaik által biztosítanak hasznot maguknak.

A tűz és jégbiztosítás szinte fontos tényező a közjólétre nézve. Pedig e téren legtöbb a csalás és szédelgés. Azért midőn a központi igazgatóság e téren is védni kívánván a szövetkezeti tagok érdekeit, szerződési viszonyra lépett a Magyar-Francia biztosító-társasággal — sok zaklatástól menti meg tagjait, a kik ezen szerződés értelmében

a) a rendes díjknál a 10%-kal olcsóbban biztosíthatnak;

b) a szövetkezetnek, a szerződés által biztosított provizióban részvényeik arányában még külön is részesülnek;

c) a szövetkezetnek, a szerződésben kikötött azon jogainál fogva, hogy a károk felbecslésénél magát fióktelepei útján képviselheti, ki van vég-

kép zárva minden eshetősége, a kárfelvételeknél eddig divó visszaéléseknek.

Ebből látható, hogy szövetkezetünk mindenütt ott van, hol tagjaink érdekei védelemre szorulnak. Pedig még csak a kezdetnél vagyunk. Hogy mit és mennyit fogunk tenni a jövőre tagjaink érdekében, az mind az egyes tagok kitartásától, buzgalmatól és lelkesedésétől függ, és főleg attól, hogy tagjaink bizalommal viseltessenek törekvéseink iránt.

Ebből is láthatni, hogy szövetkezetünk minden téren kívánja tevékenységét hasznosítani; ily sok oldalú tevékenység pedig kétségkívül hasznosan csoportosítja a jövedelmezőség biztos tényezőit s ekként lehetővé teszi, hogy az egyes jövedelmezőségi faktorok nagyobb fejlődésének arányaival lépést tartva, évről-évre emelkedni fog a részvények osztaléka, — mert az 1887-ik év 7%-os osztalékát is nem annyira a pénzkölcsön üzlet, mint inkább a mellékesen művelt üzletágok jövedelme eredményezte.

Azért csak a maga jól felfogott érdekében cselekszik minden szövetkezeti tag, ha a szövetkezet tevékenységét, minden téren teljes erejéből támogatja. *)

Haán Rezső.

*) A Gazdák és Iparosok naptárából.

Felhívás

magyarországi néprajzi társaság alapításának ügyében.

Az önismeret nemcsak az egyénél, de a népnél is egyik feltétele a lét biztosításának, a helyes irányú haladásnak, a szerves tökéletesedésnek, életérdeke és hazafias kötelessége a népek, hogy ismerjék honát és abban önmagát.

Az ismeretek tárgyai mind változnak, de leggyorsabban alakulnak át magok az emberek. A népek lényegének, eredeti mivoltának vonásai napról-napra halványodnak, pusztulnak. Mesék és babonák, mondák és régi nóták, ősi szokások és eszközök, a néphagyomány kincsei, a népelet sajátosságai, a néplelek alkotó részei tűnedeznek, gyakran nyomtalanul elvesznek. Minden új vasútvonal irtó csapás a népiség erdejében. S mind az, a mi különben üdvös a nemzet számára haladására nézve, épen átalakító hatásánál fogva romboló az ősnépiség terén: közlekedés, ipar, iskola, könyv, újság stb. s a fajkeveredés is.

Máshol is megvan a változás e processusa, de talán egy európai országban sem olyan gyökeres hatású mint nálunk. Mert máshol fokozatosan alakulnak át az állapothoz, a fejlődés szerves és önmagából való s a jelenből némilg rekonstruálható a múlt. Nálunk azonban felő, hogy az ősnépiségi sajátosságok egyszerre és nyomtalanul fognak szürke színtelenségbe veszni és idegen műveltségek áradatai talán új özvívvel borítandják Magyarországot, a hajdani Krétatenger medencéjét. Siessünk tehát megmenteni, a mit még lehet, építsünk e célra egy Noé bárkáját, alkossunk „Magyarországi néprajzi társaságot!“

A nagy és nehéz feladattal szemben egyesíteni kell azokat az erőket, a kik e téren dolgozni tudnak és akarnak. Megtették ezt már minden művelt országban, pedig sehol sem volt e társulás oly sürgősen szükséges,

hanem más valaki is beleszóljon ezek peres ügyébe; hogy . . . de nem folytatom: ez absurdum!

(Folytatása következik.)

Feix tündére.

Irta: St. Jágo.

(9-ik folytatás.)

Ajkai körül mindazáltal gunyos mosoly játszadozott. mi kissé furcsának tetszett előttem.

Eddig a történet . . . El vagyok bűvölve! — mondám nagyot sóhajtván s égető kíváncsisággal várva Andor első észrevételét.

— „Történeted nagyon szomorú“, mondá sajnálkozó hangon, mire majd elnevettem magam — „az a nő, — az a leány — hogy meg ne ijedj barátom! . . . avval hagyd fel! Töröld ki emlékedet szivedből, — mondj le róla, feleljds el“ . . .

— Beszélj! — — Miért mondjak le . . . miért? Ne gyötörj. — Vagy rossz tréfa tán ez tőled? . . . kérdém színlét nyugtalansággal.

— „Ismerem? . . . Lambert Evelin lényét“ . . .

— „Teh t“? . . .

— „Az egy kegyetlen . . . hideg, büszke lény — ki csak játszik a férfiszívekkel“ . . .

Ez észrevétel Andor vidám kacajjal fűszerezte meg.

— „Lári-fári! — mondám én is nagyot nevetve és egy szivart gyújtottam, melynek felszálló kék füstje mellett hasonló mosolylyal fixiroztam barátom arcát.

— „Tehát mégis — — van egy!“ kezdé később újra Andor.

„Ah! — no lám, — hogy megelőztetek engem. Az egyszer megjártam . . . A szép meglepetés, melyet

mint nálunk és nincs terület, a mely gazdagabb volna a népvizsgálat tárgyaiban, a folklore kincseiben, mint Szt.-István koronájának országai. Mennyi népréteg egymás mellett és felett! Mennyi érdekes érintkezés, tanulmányos kölcsönhatás!

S ép ezért nehezebb is nálunk e feladat mint bárhol egyebütt. Nekünk, a magyar birodalom népeinek, nemcsak önmagunkat kell ismernünk, hanem egymást is. Eddig inkább csak a különbségeket éreztük, egymás fogyatkozásait bánytorgattuk. Pedig ha jobban megismerkedünk egymással, bizonyára megszeretjük egymást, és egymásban a nemzet egyetemet, a közös hazát. Érezni fogjuk, hogy valóban testvérek vagyunk és be fogjuk látni, hogy a közös ég és föld, a közös történelem és alkotmány, a kölcsönhatások és elegyedések nemcsak a geographia és politika, hanem az anthropologia és ethnologia, a népiség külső-belső mivolta tekintetében is nemzetgyesítik az ország különböző eredetű és ajku népeit Szt.-István koronájának abra-csában.

Századok óta közösen bírjuk e szép és gazdag hazát. De vajon birtokunkba vettük-e teljesen és egészen? Anyagilag még nem: számtalan kincse parlagon hever. De szellemileg és erkölcsileg sem, mert csak azt bírjuk igazán, a mit ismerünk. És mi még távol vagyunk attól, hogy hazánkat és lakóit tüzetesen ismerjük. Pedig megismerése és megismertetése kettős kötelességünk: megköveteli tőlünk a nemzeti önérdék, elvárja tőlünk az általános tudomány.

Hogy helyesen és tüzetesen, egészben és minden részében megismerhessük e hazát és népeit, állandó és tervszerű, rendszeres és céltudatos munkálkodásra van szükségünk. Meg kell alkotnunk hazánknak, ügyszólván, ethnographiai kataszterét és inventariumát; dolgozó társunk lehet az egész nemzet és népeinek minden rétege. Mindenki a maga körében megfigyelve, gyűjtve, értékes anyagot hordhat össze a hozzá értő rendező és tudományos feldolgozó számára.

Munkálkodnunk kell vállvetve, közös erővel, egy-értelemmel. Nálunk az egyes nemzetiségek tudományos munkálkodása mint általában úgy e téren is eddig — sajnos! — nem igen vált a nemzet szellemi közkinésévé; népfajaink mintegy ignoráltak egymást. Pedig minden néptörzsnek kiváló faji érdeke volna, hogy versenyezve minél több tört foglaljon el a haza általános néprajzában, hogy faji jellegét minél jobban megismerje maga és megismertesse a testvérnépakkal s az egyetemes tudományval, hogy így biztosítsa egyéniségi helyét az összemérés körében. E tanulmányoknak természetesen nem szabad egyoldalúaknak és kizárólagosaknak lenniök; a haza népeit a közös emberiség s az egész nemzet szempontjából kell tekinteni. Ugy ismerjük a magunkét teljesen, ha összehasonlítjuk a másikkal.

Ez általános reflexiók értelmében az alapítandó népvizsgáló társaság céljáról és szervezetről következő körvonalokban történt egyelőre megállapodás:

A magyarországi néprajzi társaság célja a magyar birodalom és a történelmi Magyarország népeinek tanulmányozása s a kölcsönös megismerés alapján a haza népei közt a testvéries egyetértésnek és az együvé tartozás érzetének ápolása.

E tanulmányok köre: a hazai népfajok eredete és alakulása, fejlődése és vegyülése, állapota és viszonyai, ethnikus jelleme és anthropologiai jellege, a néplelek és népélet nyilatkozatai és tárgyai. Ide tartoznak tehát:

Hagyomány és monda, babona és ráolvasás, szokások és erkölcsök, életmód és foglalkozás, építkezés és berendezés, butorok és eszközök, ruházat és díszítés, zene és költészet, táncz és játék, népvánep és misterium, gondolkozásmód és tájszólás, szólásmód és közmondás, népmese és találós mese, népdal és rege stb. s az ország lakóinak testi mivolta.

számokra előkészítettem, füstbe megy. — Nos uram, mit szól R . . . hez?

Jónak láttam semmit se szólni R . . . ről, hanem igenis, mintegy mellékesen felemlíteni néhány néma találkozásunkat, a templomi jelenetet, melyekkel kimutathatám, hogy a hidegnek állított hölgy épen nem fogadott fagyosan. Arról, — hogy ismerem is — hogy egymással érintkeztünk is — bölcsen hallgattam . . .

— „Kaczérság, — női szeszély! hiúság, barátom; nem látod, hogy az még veszedelmesebb csalétek az elbódításra?“

Szentimrey phlegmaticus hangulata, gunyos tekintete, éppen nem bántott . . . de kíváncsi voltam, honnan meríté azokat s ezért az érzelmeiben sértődöttet játszottam . . .

— „Elég!“ kiáltám komolyan — „kimélj meg nem tudom mi alapon tett megjegyzéseidről. — Mint bizalmas barát előtt nyilatkoztam, jó akaratodra számítottam — fujdalom! . . . tévesen . . . De vedd tudomásul, hogy én szeretek lelkem egész erejével, s küzdeni fogok a végtelenség elnyeréséért“ . . .

Az utolsó szónál megfordultam . . . hogy távozást jelezsek.

Debut — sikerült . . . Andor felugrott, megragadta karomat és visszartartott.

— „Várj!“ mondá komolylyá válva, úgy hogy azca kissé megdöbbenett; — megjegyzéseimet — mint nevezted — még nem végeztem be . . . Jó! hagyjuk a tréfát. Csak kísérletet akartam tenni érzelmeid természetére iránt. Hogy miért tettem kísérletet — kérdezed, — megmondom azt is, habár fájó vallomást kell is tennem“.

„Hallgass meg!“ „Evelinnel én is úgy jártam, miként te. Midőn R . . . be jött az első látásra elragadó, vad szenvedélyre gyuladtam iránta. Igózó alakja, csábos szépsége elbódított. Érzéki tűz, vagy szerelem volt inkább,

A társaság és tagjai feladata: a felsoroltak megfigyelése és feljegyzése (lekötés, lerajzolása), továbbá néprajzi tanulmányok, kirándulások és tudományos utazások megindítása, támogatása s az eredmények tudományos értékesítése, szakközönyök és néprajzi művek kiadása, felolvasó és előadó ülések és értekezletek tartása s ezeken eszmecsere előidézése, szakköri munkák megbírása, a hazai népek ethnographiai munkálkodásának egymással való megismertetése, a magyarországi és külföldi néptani tudományos működés eredményeinek kölcsönös közvetítése, néprajzi könyvtár összeállítása, szakkönyvtár berendezése, a népelet használati tárgyainak természetben összegyűjtése, hazai ethnographiai muzeum létesítése és fenntartása; egyáltalán Magyarországon a nép- és embertani tudományok és ismeretek koncentrációja, művelése, terjesztése és népszerűsítése.

A társaságból mindennemű politikai és felekezeti irányzat feltétlenül ki van zárva.

A társaságnak rendes, alapító, tiszteletbeli és levelező tagjai lesznek, nem különbség nélkül. Belföldiek rendes tagok lehetnek, külföldiek levelezők. Tagsági díj évenként 3 frt, alapítvány 50 frt. Intézetek és testületek is lehetnek résztvevők és alapítók. A tagok díjtalanul kapják a társaság hivatalos közlönyét stb.

Hogy a társaság működése minél mélyebbre és messzebbre hasson, szakosztályok szerveztetnek:

I. Egy-egy külön szakosztály minden hazai népfaj tanulmányozása számára (pl. magyar, székely, csángó, palóc; délvidéki s dunántúli német, erdélyi és szepesi szász; horvát-szlavon, szerb, bunyevác, bolgár, tót, rutén, lengyel, vend; rumén, olasz, görög, örmény, cigány stb.); továbbá az okkupált tartományokra (bosnyák) és a magyarokkal rokon népcsaládokra nézve (finn-ugor, török-tatár).

II. Egy általános szakosztály a folklore és népszociológia, a népelet és néplelek nyilatkozatai számára.

III. Egy általános szakosztály a népelet használati tárgyai számára (népies stíl, építés, díszítés, keramika és a szövőipar készítményei, butorok, eszközök, játékszerek stb.)

IV. Egy általános osztály a népzene (és tánc) számára.

V. Anthropologiai (embertani) szakosztály.

VI. Statisztikai szakosztály.

Ezeket kívül külön bizottságok küldetnek ki az ethnographiával összefüggő fontos nemzeti ügyekre nézve, pl. kivándorlás, telepítés, ethnographiai muzeum, Ural-expeditió stb. A szakosportok és bizottságok ügyeit egy-egy elnök és egy-két szakelőadó vezetik.

A közgyűlések lehetőleg vándorgyűlések s az ethnographiai viszonyok különös tekintetbe vételével és néprajzi tanulságok szempontjából lehetőleg felváltva az ország más-más vidékén tartatnak. Ezenkívül is rendeztetnek néprajzi kirándulások alkalmas időben és helyekre.

A társaság összejövetelein bármely nyelven lehet felolvasásokat és előadásokat tartani, azonban mindig tekintettel kell lenni a közmegérthetőségre. A társaság gondoskodni fog arról, hogy a külfölddel s a magyarul nem értő belföldiekkel való érintkezés lehetségessé tétele czéljából egy németnyelvű felhivatalos közlönyrel is rendelkezék.

Ime ezen alapon kívánunk szervezkedni. E feltétlenül liberális elvek teljes bi tositékot nyujtanak arra, hogy az állameszem keretében minden hazai nép ethnikus érdekei a tudomány-követelte teljes egyenjogúsággal érvényesülhessenek.

Az ez értelemben szervezendő társaság alakuló közgyűlést Budapesten, 1889. évi január hó 27-én, vasárnap, 11 órakor, a m. tud. Akadémia I. emeleti hetli üléstermében fogjuk megtartani, a melyre az e fontos közügy iránt érdeklődő urakat és hölgyeket ezenel tisztelettel meghívjuk.

magam sem tudom az az állapot, melyben forró láztól emesztve szomjaztam bírása után. — Eltettem, minden földi jót od' adtam volna vágyaim egy pillanatnyi csillapításáért.

Megismerkedtem Evelinnel, de minden találkozásom együtt létem velc pokoli kinokat okozott; hideg szenttelen természete csak fokozta szenvedélyemet! . . . sovárgásomat, ha elképzelttem, milyen lehetne az a nyugodt arcz, ha a szerelem meleg napja árasztaná el rajta sugarait, ha megizelné a gyönyör kelyhét. — Egy ideig kerülni kezdtem őt, — igyekeztem megfékezni magamat, testemet fárasztani, elcsigázni, de hasztalan! a csábító mindig előttem lebegett, — ingerelt, hevített a távolból is. — Felkerestem újra; — elárasztottam szerelmi vallomásaimmal . . . Meghallgatott . . . hagyta, hogy kibeszéljem magamat, — hanem végre sajnálatát fejezte ki, hogy nem oszthatja érzelmeimet. Azt mondotta, hogy csak szive sugallatára fog hallgatni . . . Igen, azt . . .

Barátom! — bármely nő örömmel fogadta volna ajánlatomat; gazdag vagyok, külső ellen sem tehetne kifogást. Ez a leány visszautasított. Szive érintetlen volt . . .

Sok emésztődés után végre lemondottam . . . bele nyugodtam sorsomba. Ah! hogy mégis — lemondásom előtt — egy átkos pillanatban megtudtam sérteni szavammal ez angyalt! . . .

A sértés tudomására jutott. Az érintkezés egy időre megszűnt közöttünk. Ezt nem bírtam elviselni. Nem volt nyugtom — míg bocsánatát ki nem nyertem. Gyermekként, sirva kértem tőle bocsánatot . . . És ő? — — Képzeld! . . . nem haragudott — elfogulatlan, nyájas volt irányomban. Azt mondotta, hogy nem nehezelt — tudta, miszerint nem akartam őt megbántani. Mit tehettem ilyen kedves beszéddel szemben? — Semmit . . . mint meghajolni feltétlenül édes varázsa előtt . . .

(Folytatása következik.)

Előleges tagsági jelentkezések e czimre intézendők: Dr. Herrmann Antal tanár, Budapest, I. Attila-utca 47. sz.

Budapesten, 1888. december hóban.

Az előkészítő értekezletek nevében:

Hunfalvy Pál,
elnök.

Herrmann Antal,
jegyző.

Belföldi szemle.

— **Apponyi Albert gr.** nagyszabású és érvekben gazdag szónoklatot tartott a véderőről szóló törvényjavaslathoz országgyűlési tárgyalása alkalmával. A szónoklatnak oly hatása volt, hogy Apponyit az egész függetlenségipárt is tapsolta, éljenezte és a mérsékelt ellenzékiek által vezérik tiszteletére rendezett banketten megjelentek, ahol általában mint a jövő miniszterelnökét éltették Apponyit.

— **A germanizáló minisleri rendelet** ellen ország-szerre nagy a fölzúdulás, amit a kormányparti hírlapok is constatálnak és úgy ennek valamint a véderőről szóló törvényjavaslathoz nemetessítő és beláthatlan következményeitől félve, a kormánypart kablében is merülnek föl ellenzék nézetek és hangzottak el aggodalmakat tápláló megjözdödét tartalmazó beszédek jelesül a jan. 16-ki kormányparti értekezleten amidőn Horváth Gyula alelnök daczára Tisza Kálmán lemondással fenyegetésének, kijelentette hogy ő megjözdödésből ellene fog szavazni a 14-ik §-nak!

— **A budapesti egyetemi ifjuság** állást foglal a véderőjavaslat ellen és nagymérvű agitációt fog kifejteni. Elükön Polonyi Géza függetlenségipártbeli képviselő áll. Mint hírlik az országban mindenféle népgyűléseket terveznek a törvényjavaslat ellen!

Helyi és vidéki hírek.

— **Városi közgyűlés volt** 1889. évi január hó 16-án délután 3 órakor a városház tanácstermében. A tanácskozás sorrendjét és az eredményeket következőkben adjuk: 1. Vasmege tek. alispánjának 31827/88 sz. a. intézvénye Dr. Kovács István vár. tisztiorvos eskü kivétele tárgyában. — Az eskü kivétele után Dr. Kovács István mint tisztiorvos hivatalát elfoglalta. — 2. Vasm. törvényhatósági bizottságának 1889. évi költségvetés helybenhagyására vonatkozó határozata. — Tudomásul vétetett. — 3. Ugyanannak határozata 1887. évi számadást illetőleg. — Tudomásul. — 4. Bizottsági jelentés 1889. évre szóló legtöbb adófizető képviselő nevéjegyék összeírásáról. — Tudomásul s e szerint az illetékre meghívandók. — 5. Vár. pénztár betérjeszti a már négy év óta községi terhekhez járult névjegyékét. — Felhivatnak hogy a 20 frt illetőségi díjat immár a pénztárba különbeni végrehajtás terhe alatt befizessék, ellenben eddigi illetőségüket mutassák ki. — 6. Vasmege fogyelemi választmányának határozata, melylyel Tóth Sándor községi lakos végleg adóvégrehajtói állásának elvesztésére ítéltetett. — Tudomásul s az alispáni hivatal felkeretik a pályázat hirdetésére. — 7. Helybeli kath. iskolaszék jelentése Windisch Antalnak 1889. évi január 1-től járó 10% ötöd éves fizetés javítása tekintetében. — A korábbi határozat szerint polgmet. elintézve tudomásul. — 8. A felső erdei vadászberlet lejárása érdekében pénztári jelentés, illetőleg a jelenlegi bérlőnek újabb ajánlata. — Herczeg Eszterházy eddigi bérlőnek további 6 évre átengedték. — 9. Az ipariskolai rajzoktatás ideiglenes betöltésére vonatkozó ipariskolai előterjesztés és annak végleges rendszeresítésére vonatkozó indítvány. — Az arra vonatkozó indítvány elfogadott s annak végleges rendezésére a ministerium felkeretik e czélból a város 400 frtot felajánl. — 10. Vasmege erdőbizottságának határozata az erdei üzemterv módosítása iránt. — A kívánt módosítás foganatosításával Wilde Ferencz megbizatik. — 11. Bóka Lajos közgyám jelentése Bauer Flóriánnál elhelyezett Scherr Antal városi árva elhelyezése iránt. — Az erre vonatkozó indítvány elfogadott. — Grác város tanácsának megkeresése Scharf Mária segélyezését illetőleg. — Elutasitattik, mert férje mintegy 40 évnél tovább távol van és így többé nem ide illeltek. — 13. Özvegy Horváth Lujza kérelme segélyért — Munkaképességére való tekintettel elutasitattik. — 14. Gazdálkodó választmány jelentése a petroleum szállítás és vármunkáknak kiadása iránt. — Tudomásul. — 15. Tűzoltó rendszabály tervezet. — Elfogadott 30 napig közszemlére kiteendő. — 16. Kéjelgesi ügyre vonatkozó szabályrendeleti tervezet. — Elfogadott 30 napig kiteendő. — 17. Városkapitányi jelentés a betelepettekéről. — Pótlás végert városkapitány urnak visszaadatik. — 18. Mick Bertold és Dr. Stúr Lajos községi illetőségre való felvételért folyamodnak. — Elsőnek azzal, hogy honi elbocsátását bemutassa, utóbbinak végleg megadott. — 19. Vidéki felfolyamodása Binder János tiszteletdíját helybenhagyó törvényhatósági határozat ellen. — Felterjesztendő. — 20. Honvédminisleri és helybeli honvédelmi parancsnoksági intézvények a megsaporodott honvédelovasság és gyalogsági keretek elhelyezése iránt. — Miután a kívánt ferőhelyek előállítása a város közönségének 30—35 ezer forintnyi kiadást okozna, a város közönsége a meglevő honvédelaktanyába befektetett 76 ezer frt költségen kívül ezen újabb költséget is kész megtenni ha a nm. m. kir. honvédelmi minist. az ujonnan elhelyezendő keretszaporításokra nézve is a magas kincstár és város közt fenálló bérlési szerződést oly módon kiterjeszti, hogy az ujabban Kőszegen elszállásolandó csapatokra nézve is kimondatik, miszerint a bérlés a honvédség fenállása idejére állandóan bérbe veszi, továbbá úgy a gyalogság mint pedig a lovasság ferőhelyeit mint főklaktanyákat átveszi s mint ilyenek után a bérösszeget ujabban kötött szerződésben biztosítja.

— **Nyilvános köszönet.** Főtisztelendő Hidasny Kornél, szombathelyi püspök ő méltósága, a községi kath. gymnásiumi segélyző egyesület czéljaira 100 forintot adott. Fogadj a nemessziv főpásztor ezen kegyességért a legbólasabb köszönetet. Az Isten fizessen neki ezen, valamint azon kegyességért, hogy az egyesület vednöki tisztét elvállalni s a legközelebb véglegesen megalakuló egyesület humanitárius működésére főpásztori áldását küldeni méltóztatott. Kőszeg, 1889. januarius 17. **A gymn. igazgatóság.**

— **Meghívó.** A „községi kereskedelmi kör” 1889. évi január hó 26-án a könyvtár gyarapítására a bálház nagy termében tombolával egybekötött zártkörű tánczesélyt rendez. Belépti díj: Személyjegy 1 frt. Családjegy 2 frt. 50 kr. Jegyek előre válthatók: Községi József ur könyvkereskedésében, Prohaska József ur cukrászdájában és este a pénztárnál. Kezdeté esti 8 órakor. A n. é. közönség kéretik a Tombola-nyereményeket Községi József ur könyvkereskedésébe vagy Prohaska József ur cukrászdájába küldeni.

— **A városi szegényintézet** bevételeiről s kiadásairól Lauringer János gondnok ur által összeállított kimutatás szerint összes bevétel 1488 frt. 08 kr.; a kiadás: 1341 frt. 29 kr.; maradvány: 146 frt. 79 kr., Kamathátralék 17 frt. 84 kr. Vagyon állapot: 13317 frt. 69 kr. Az újvi üdvözlések megváltóinak névsorát alkalmilag hozzuk.

— **Közgyűlés lesz** ma d. u. a városház nagy termében a gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet községi fiók-egyesületének megalakulása érdekében. Balázs Sándor ur a budapesti központi igazgatóság kiküldött szervező ügynöke oly szép sikert ért el dicséretes ügybuzgósága és tevékenysége által hogy már eddig 900 részvény jegyezve van s ha a még hiányzó 100 részvény a mai közgyűlésen avagy a legközelebbi jövőben még jegyeztetni fog s így az alapszabályok által követelt létszám betelt: a szövetkezet hitelügyletek előnyeibe is részesítheti a szövetkezet tagjait. Annak vitatása hogy a szövetkezet üdvös és törvényes téren jogosan mozog, meghaladott álláspontra, midőn a ministerium által jóváhagyott alapszabályzat alapjain a budapesti cözjegyzékbe felvett testület már tényleg működik, a vidéken több száz fióktelepe az első évben is igen kielégítő forgalmat és jövedelmet mutathatott ki! A mai közgyűlésen a fióktelep itt is véglegesen megalakultnak kimondatik, és ez alkalommal egy elnök, pénztárnok, jegyző, felügyelőbizottsági elnök, 6 kezelő és 3 ellenőrző bizottsági tag és 3—3 póttag 3 évre választatnak s azután a telep működését megkezdik.

— **Csöndes farsang.** Se vig muzsika-szó, se a szánkázás vidám csengő zaja, sziszegő suhanása nem zavarja városunknak megszokott ünnepélyes csöndjét. Bál is igen kevés van kilátásba helyezve. Legjobban siet a családés, melynek ma lesz a „nyilvános bálja”. — A következő szombaton vagyis f. hó 26-án azonban a kereskedők bálja nemcsak elegansnak, hanem igen kerestnek is ígérkezik. Bizony jó is teszi minden ép kézlábú egészséges tagja társadalmunknak, hogy na odavál és teheti, okvetlenül el is menjen a kereskedők szombati báljába s mulasson egyet ennek az igen csöndes és unalmasan hosszú farsangnak a boszantására s a maga élvezetére!

— **A megyei alispán** Reiszig Ede úr ő nazysága minapában városunkban járt, mely alkalommal a város-házi ügymenetet is betekintette.

— **A város tolla** pihen, amennyiben Gábriel jegyző ur korábbi baja miatt ismét ágyban fekvő beteg lett; de reméljük, hogy ismét és mielőbb teljesen fölépülend.

— **Áthelyezés.** Lóky Károly körmendi szolgabíró a ministerium 200 frt. bírságra ítélte, — a vármegye főispánja pedig áthelyezte N-Ujvárra, körmendi szolgabíróvá az eddigi is helyettesítőként működő német-ujvári szolgabíró: Szele Kálmán lett.

— **A Sarkady nővérek** — a szombathelyi színész-társulattal művészi köruttra keltek. Eőszőr Pápara mennek, azután Győrbe s így tovább, de mindenütt csak pár napot töltenek.

— **A járdák** ilyen télies időben rendszeren igen sikosak lévén, azoknak tisztán-tartására és fűré-zporral vagy homokkal fölhintésére a háztulajdonosokat annál szigorubbabban kell utasítani, mert netáni szerencsétlen esések miatt az illető háztulajdonos. — ki a járdáját téli időn nem gondozza előírás szerint, — ki kártérítésre szorítható és kötelezendő. Azért házi urak saját érdekében is jó lesz ügyelni a házaik előtti járdarészekre!

— **Ritka vad.** Nigszhy József ur a mult napokban a nárai erdőben egy nálunk ritka vadnak oltotta ki életét. Ugyanis Nigszhy ur a fentebb említett erdőben egy teljesen kifejődött fajt-kakast lőtt, mely vidékünkön ritkaság, mint akár a fehér holló.

— **Névünnep.** Dr. Kőfalvi Vidor, a szombathelyi főgymnasium igazgatója, a m. szombaton tartotta névünnepét, mely alkalommal a gymnasiumi ifjuság szerenaddal tisztelte meg. Az igazgató urat még a városi ismerősei és jó barátai is iparkodtak gratulálni.

— **Uj fürdő-orvos.** Gróf Barthyány N., a tarosai gyógyfürdő tulajdonosa, Dr. Rohrer Aladár szombathelyi jeles képzettségű orvost — dr. Thomas lemondása folytán — a gyógyintézet fürdőorvosává nevezte ki. Gratulálunk e szerencsés választás felett!

— **Esküvő.** Trotter Győző, vasvári közjegyző hétéfőn vezette oltárhoz Szathmáry Iona kisasszonyt, néhai Szathmáry Károly kocsigyártó szép és kedves leányát.

— **Templomok javítása.** A bándolyi és rohonczi r. k. templomok javítása árlejtés utján f. é. február 5-én d. e. 9 órakor az állam-építészeti hivatalnál Szombathelyen vállalkozóknak kiadatik. Igen tanácsos dolog lesz az épület-iparosoknak minél tömegesebben ajánlkozniük, mert e téren habár sok anyagi haszonra nem számíthatnak is, de erkölcsi előnyökben annál inkább részesülnek.

— A soproni ker. kereskedelmi és iparkamara 1888. évi december 19-én megtartott rendes közgyűlésének napi rendre hozott tárgyai közt kiemelés érdemének azon elnöki indítvány — mely szerint a két pecsétes pénzeslevelek behozatala javasoltatván, azt a kamara magáévé tette s a ministeriumhoz feliratot intéz — valamint azon indítvány, miként a gyorsáru díj-szabás Triesttel való forgalmunkban mérsékeltség, — melyet a kamara szintén magáévé tett s ez iránt a doli vasutársaság igazgatóságát megkereste.

— A szombathelyi kereskedő ifjak önképző és betegsegélyező egylete I. évi február 2-án a „Sabaria” vendéglőben saját céljaira calico-táncestélyt rendez.

— A szombathelyi korcsolyaegylet megalakítási kötségeire a „Sabaria” szálloda dísztermében f. é. január 26-án táncvizsgát rendeztek, melyre a belépti díj személyenként 1 ft. 50 kr. Kezdeté 9 órakor.

— A szombathelyi harmadik gyógyszerár ügyében a ministerium a szombathelyi két gyógyszerár forgalmi kimutatását kivánta be a lefolyt 5 évről.

— Meggátolt szerencsétlenség. F. hó 12-én valami Früstök Mátyás hosszú-szege földműves 2 gyenge tehénnel egy szekér fát szállított a Borostyánkő felől vezető utvonalon. Amint a szekér a rendeki rétekhez ért, az utról a 3 meternyi mélységbe belefartott s már a szekér tulajdonosa is leesett, de kis zúzódásnál egyéb baja nem esett; a leforduló szekér már a teheneket is magával rántotta volna, ha e pillanatban ott nem teremnek az arra czirkáló Schmid és Preininger levű esendőőrök, akik ügyesen alkalmazott segélylél a nagyobb bajt szerencsésen megakadályozták.

— Tűz. Folyó hó 15-én Szombathelyen, a Szent-Mártoni utcában tűz ütött ki, mely egy házat egészen megsemmisített. E tűz úgy keletkezett, hogy egy 8 és egy 12 éves gyermek a padlásra mentek szivarozni, hol nagy mennyiségű takarmány volt egybehalmozva. Itt a gyermekek egy égő gyufát dobtak a takarmány közé, mely csakhamar lángolni kezdett s ettől a tetőzet is — mely szalmából állott — tüzet fogott. A szerencse az volt a szerencsétlenségben, hogy a közeli házakat, melyek szintén szalma-tetőzetűek, meglehetősen magasságban fűtte a hó, s ez a tovatérjedést megakadályozta. Egy pár pillanat alatt az egész ház lángban állott s a lakosok is csak nagy nehezen tudták megmenteni butorjait. A kár meghaladja a 2000 forintot.

Felelős szerkesztő: **Csorba Géza.**
Kiadó-laptulajdonos: **Feigl Gyula.**

♦♦♦ Egy jó könyv. ♦♦♦

..... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidék és vélesek, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségei esetekben igen kiváló szolgálatokat tettek. Így és hasonlóképen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézet „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott könyv elküldésére majdnem naponként kap. Mint az ahoz nyomtatott s a szerencsésen meggyógyítottakról származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letelve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármilyen bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címzeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetbe Lipcseben. — A megküldés ingyen történik. ♦♦♦

Irodalom.

— „Eljárás honvéd és csendőr tiszték nőülési ügyeiben” cím alatt tartalmas kis kötet jelent meg Gerő Gyula m. kir. honvéd főhadnagy hadbíró tollából és Grill Károly bizományában A kézikönyv összeállítására szerzőt, mint előszavában mondja, az büdította, hogy még a honvédelmi ministeriumban történt alkalmaztatása idején szerzett tapasztalatai szerint az érdeklők az ide vágó határozványok téves magyarázása, vagy nem ismerése miatt helytelenül jártak el. Megtörtént ennél fogva hogy az illetők vagy olyan házasság kötéshez fűzték legszentebb életvezéljukat, melyhez a honvéd hatósági engedély már elege megadható nem volt, vagy céljuk elérésében nagy idővesztéséget szenvedtek vagy végül: maguknak fölösleges és sokszor tetemes költséget okoztak. A kézikönyvben a számos ide vonatkozó törvény-szabályzat és rendelet határozványai rendszeres egészbe vannak tömörítve, s a szükséges mintákkal és magyarázó jegyzetekkel akként ellátva, hogy a mű a házasságkötéssel s annak tartalma alatt és után az általános magánjog s a katonai közigazgatás szempontjából felmerülhető kérdésekre nézve biztos felvilágosítást nyújt. — Végül a könyv megfelelő részeiben a közös hadseregbeli tetteges s magukat tettegesíteni óhajtó már nős tiszték hasonló ügyeiben is alkalmazást nyerhet. — A fejezetek címei a következők: I. Általános tudnivalók. II. A nőülési engedély kérelmezése rendes feltételek alatt. III. A nőülési mellékjövendők (cautio) kimutatása és biztosítása. — IV. Az esketési igazolvány kérelmezése. — V. A nőülési engedély kérelmezése felség folyamodvány útján. — VI. A mellékjövendők felvétele. — A honvéd és csendőrtisztek özvegyeinek és árváinak ellátása. Eljárás különleges esetekben. — A könyv 112 lapra terjed: ára 60 kr. Kapható a szerzőnél (Kassán honvédkorületi parancsnok-ság) és Grill Károly bizományában Budapesten.

— A „Szőlészeti, Borászati és Gazdasági Lap” ez évben már fenállásának 10-ik évfolyamába lépett és január 1-én első száma a következő érdekes és tanulmányos tartalommal jelent meg. I. Szőlészeti s borászati közlemények: 1. „Lapunk és a phylloxera”. 2. „Január havi teendőink a szőlőben és pinczében”, mindkét cikk a szerkesztő Maurer János jól ismert tollából. 3. „Néhány szőlőfaj ellenálló képessége a téli fagyokkal szemben.” 4. „Édes borok érésének előmozdítása”. 5. „Milyen a jó pince?”. II. A mezőgazdasági rovatban: 1. „Év fordulóján” című népies nyelven tartott elmélkedés a rovatvezető Réti János, gazd. int. tanár kitűnő tollából. 2. „A kötött talajnak mag alá való előkészítése”. A többi rovatok mint „Vegyesek”, „Vidéki levelezések”, „Irodalom és egyletek”, „Kérdések és feleletek” stb. sok közhasznú tudnivalót tartalmaznak s helyes élénk szerkesztésre valának. E lapot szőlészeti s borászati, nemkülönben mezőgazdasággal foglalkozóknak melegen ajánljuk. Megjelen havonként kétszer, 1/2 ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egész évre csak négy forint. Szerkesztő és kiadó: Maurer János, Kassa, „Maurer-udvar”. Mutatványszámokat szívesen küldenek.

Hirdetések.

Hirdetmény.

Alulírt község előjárósága részéről ezennel közlirré tétetik, hogy a közbirtokosság tulajdonát képező

vadászati jog

(a szőlőhegy kivételével) Bozsok községben az 1883-ik évi XX. t. cz. 3. §-a értelmében folyó évi

február hó 2-án

d. u. 2 órakor a község bíró házában fog hasznosbérbe adatni 6 egymás után következő évre, mely határidőre a bérleti szándékozók tisztelettel meghívotnak.

Kelt Bozsokon, 1889. évi január 15-én.

Lebenics Endre, Blasics István,
körjegyző, bíró.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghust gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja; a szájbüzt azonnal megszünteti naponta használatnál

cs. és kir. udvari fogorvos és udv. szállító valódi Dr. Popp világszerte ANATHERIN hírv. SZÁJVIZE

két-szer oly nagy palackokban mint eddig. Ezzel egyidejűleg alkalmazandó fogpasztája mely a fogakat egészséges és szép állapotban tartja. Anatherin fogpasztája mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére. fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománczát megsértené. növényiszappana a legjobb gyógy-pipere szappan, minden nemű bőrkütiések ellen és különösen furdőkőhöz. napraforgó venus (szappana) nem glicerin. A legújabb és a legfinomabb divat-pipere szappanak. A bürt bársonyfinomává teszik.

Árak: Anatherin-szájviz 50 kr., 1 ft. és 1 ft. 40 kr. Anatherin fogpasztája 1 ft. 22 kr. Aromatikus fogpasztája 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Növényiszappan 30 kr., Napraforgó-szappan 40 kr., Venus szappan 50 kr.

E szerek kaphatók Közszegen: Csacsinovits I. és Küttel I. gyógyszerészeknél.

Az előkelő körök elismerése. Alulírott dr. Popp J. G. cs. és kir. udvari fogorvos urnak örömmel s igazság szerint bizonyítja, hogy Anatherin szájbizet már hosszabb idő óta használja s azt nem csak jósa, hanem kellemes ízénél fogva is minuenkinek melegen ajánlja.

Bécs. Eszterházy Terézia herezegnő. Tisztelt uram! Szíveskedjék nekem további tizenkét üveget küldeni kitűnő Anatherin-szájbizéből. A legutóbb küldött fogpor szintén kitűnő. Tisztelettel Maltzahu-Almásy báróné Volkrathsruheben, Mecklenburg Schwerin

Bizonyítom, hogy dr. Popp J. G. cs. és kir. udvari fogorvos Anatherin-szájbizet és pasztáját már hosszabb idő óta használok nagy sikerrel és meggyőződéssel jótékony hatásáról. Báró Pereira Lajos.

A m. kir. államvasutak gépgyára

legújabb szerkezetű és minden tekintetben felülmulhatlan gyakorlatilag legjobbaknak bizonyult

6—8 és 10 löreji lokomobiljait fa-, szén- és szalmafütésre, valamint 48" 54" és 60" széles vaskeretű gőzcséplő-gépeit kedvező feltételek mellett ajánlja

Fehér Miklós,

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérigazgatója, Budapest, Üllői-út 25. sz., „Köztelek”.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta a főtisztelendő és hegyes „Benedek-rendü” szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondeban. Prior: Dom Maguelonne. 2 arany érem: Brüssel 1880 - London 1884. A legmagasabb kitüntetések. Feltalál: 1373-ban Pier. Boursaud által. Prior által.

A főtisztelendő és hegyes „Benedek-rendü”-ek fog-elixirjének mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vízben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyítja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősíti és épen tartja. Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmüket ezen régi és hasznos készítményre felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapítatott 1807-ben. SEGUIN Bordeaux 106 és 108, Főügynök: Rue Croix de Sequey.

Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-kereskedésben, gyógyszerárúakban és gyógyszerárú-droguen kereskedésekben.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb Képes hetilapja a „Képes családi Lapok”.

Mint társadalmi, szépirodalmi s ismeretterjesztő hetilap eddig is megbesülhetetlen szolgálatokat tett a magyar nemzeti közművelődésnek, ma azonban nem csak kiváló tényezője a magyar irodalomnak, hanem nélkülözhetetlen barátja a magyar művelt családoknak. Változatos élénk a legszigorubb kritikát is kiálló olvasmányai: a legjelesebb magyar írók tollából erednek s a külföldi irodalomból csak a színaranyat mutatják be az olvasó közönségnek. A gondos élénk szerkesztés, az izléses és díszes kiállítás, az ezme és az érdelem-nemeseítő tartalom, a jó izlés, a legjelesebb külföldi lapok képeivel versenyző művészi kivitelű képek szellemi kincsé avatják minden számát.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára „Hölgyek Lapja”

című divatmelléklettel és a külön könyvvé be-köthető regénymelléklettel együtt:

Egész évre	— — — —	6 ft. — kr.
Fél évre	— — — —	3 ft. — kr.
Negyed évre	— — — —	1 ft. 50 kr.

Előfizetések legzeiszérűbbben postautalványon küldendők.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentesen küld és előfizetéseket a hó bármely napjától elfogad a „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala

Budapest, V., Nagy-korona utca 20. szám. Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.

Nyár! vagy Tél!

Kitűnő hatásának bizonyult a Gaertner fénymáz, melyet kefélyes nélkül 1 perc alatt a eszima tükörfényes-sé tesz, melynek fénye a bőr nedves állapotában sem tűnik el, festéket nem eresz. Ezen szer a cs. kir. hadseregben már 6 éve hogy behozott. Szállítási ára 2 üvegnek 1 ft. 30 kr., 6 üvegnek 3 ft., 12 üvegnek 4 ft. 80 kr. portmentesen.

Érdekes a cs. kir. hadsereg és lőtulajdonosoknak.

Miután ezen fénymáz a borszereknek sötét fekete színt ad és tartossá teszi, miután zsiros részekből áll, fényt nem veszti, ha mocskos vízzel lemosható. Olcsó, és igen takarékosy miért is mindennemű lábbeli, és szjak kenésére ajánlható. Különösen ajánlható nagy fuvarosoknak, urodalmaknak vadászoknak, gazdatiszteknek, vasuti hivatalnokoknak s. a. t. — Kilója ezen kenyőcsnek 1 ft. 50 kr. — 4 kilónál a szállítási portmentes.

Szállítás naponta történik a Gaertner Richard féle bejegyzett cég és cs. kir. hadsereg-szállító által. Bécsben: Iroda és raktár: L. Gzellaut 4. sz. Használati módja és levelezés minden országos nyelven.

Raktárosok: Róth Sándor, Neumann N és Deutsch David Közszegen.